

महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्ग
स्थापन करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
माहिती तंत्रज्ञान (सा.प्र.वि.) विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: GAD-मातंसं०११/१/२०१३-DIR-DIT(MH)-DIT (MH)
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
तारीख: १० जुलै २०१३

प्रस्तावना -

शासकीय कामकाजात पारदर्शकता आणि गतिमानता आणणे यासाठी संगणक आणि माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याचे शासनाचे धोरण आहे. त्यास अनुसरून राज्य शासनाने ई-प्रशासन धोरण जाहीर केले आहे. केंद्र शासन तसेच राज्य शासनाकडून ई-गव्हर्नन्सचे वेगवेगळे प्रकल्प राज्यात राबविण्यात येत आहेत. ई-गव्हर्नन्स प्रकल्पाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी राज्यात स्वतंत्र माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्ग स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यानुसार महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्ग स्थापन करण्याबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय -

राज्यात ई-गव्हर्नन्स उपक्रमाच्या पुढाकाराकरीता राज्य शासन व्हर्चुअल माहिती तंत्रज्ञान लीडरशीप पूल विकसित करेल त्याला “महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्ग” (Maharashtra Information Technology Virtual Cadre) असे संबोधण्यात येईल.

२. माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्गाचे गठन:

माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्गाकरीता अधिकारी / कर्मचाऱ्यांची निवड मंत्रालयातील सध्याच्या राज्य शासनाच्या अधिकारी/कर्मचारी यांमधून केली जाईल आणि त्यांना राज्यातील ई-गव्हर्नन्स पुढाकाराच्या नेतृत्वासाठी तयार करण्यात येईल.

३. माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्गाकरीता मनुष्यबळ :

३.१ मंत्रालयातील सहसचिव, उपसचिव, अवर सचिव, कक्ष अधिकारी, सहाय्यक ,लिपिक टंकलेखक आणि लघुलेखक यांच्यामधील साधारण ५% ते १०% अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची निवड माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्गासाठी करण्यात येईल. व्हर्चुअल संवर्गाकरिता निवड करावयाच्या अधिकारी/कर्मचारी यांची निर्देशक (Indicative) आकडेवारी खालील तक्त्यात दिलेली आहे.

अ.क्र. “क”	पदनाम “ख”	राज्य शासनाकडील उपलब्ध क्षमता “ग”	व्हर्चुअल संवर्गासाठी क्षमता (५%) ते (१०%) “घ”
१	सह सचिव आणि उप सचिव	१४६	७-१५

अ.क्र. “क”	पदनाम “ख”	राज्य शासनाकडील उपलब्ध क्षमता “ग”	व्हर्चुअल संवर्गासाठी क्षमता (५%) ते (१०%) “घ”
२	अवर सचिव	२६१	१३-२६
३	कार्यासन अधिकारी/ कक्ष अधिकारी	७४१	३७-७४
४	सहायक	१६४८	८२-१६५
५	लिपिक/टंकलेखक /लघुलेखक	२६६०	१३३-२६६

* असामान्य गुणी चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांची देखील माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्गाकरीता निवड करण्यात येईल.

३.२ प्रत्येक मंत्रालयीन विभागातील मनुष्यबळानुसार प्रत्येक विभागाला व्हर्चुअल संवर्गात पुरेसे प्रतिनिधीत्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यात येईल.

३.३ राज्याच्या उच्चाधिकार समितीच्या (HPC) मंजूरीने राज्य शासन वेळोवेळी व्हर्चुअल संवर्गाचे मनुष्यबळ आणि त्याचे गठन यांची पुनर्तपासणी करेल आणि त्यामध्ये आवश्यकतेनुसार योग्य बदल करेल.

४. माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्गातील नियुक्तीची कार्यपद्धती:

४.१ उपसचिव आणि त्यावरील पदांच्या व्हर्चुअल संवर्गातील नियुक्तीकरीता राज्याची उच्चाधिकार समिती (HPC) निवड समिती म्हणून काम पाहील. इतर पदांकरीता माहिती तंत्रज्ञान विभागाची प्रकल्प अंमलबजावणी समिती (PIC) व्हर्चुअल संवर्गाकरीता निवड समिती म्हणून काम पाहील. त्यामध्ये संबंधित विभागाचे सचिव निमंत्रित राहतील.

४.२ निवड समिती व्हर्चुअल संवर्गाकरिता खालील प्रक्रियेनुसार अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची निवड करील.

क) माहिती तंत्रज्ञानाची पार्श्वभूमी असलेल्या योग्य अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची एक निवड सूची खालील प्रक्रियेनुसार करण्यात येईल.

१.माहिती तंत्रज्ञान व्हर्चुअल संवर्गामध्ये काम करण्यास इच्छुक असलेल्या आणि माहिती तंत्रज्ञान विषयाची पार्श्वभूमी असलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांकडून ऑनलाईन अर्ज मागविण्यात येतील.

२.माहिती तंत्रज्ञानाची योग्य पार्श्वभूमी असलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांसाठी अतिरिक्त मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव/विभाग प्रमुखाचे नामनिर्देशनही विचारात घेण्यात येईल.

ख) उमेदवारांची शैक्षणिक अर्हता, त्याचा कल, अधिकारपत्रे आणि माहिती तंत्रज्ञान विषयामधील प्राविण्य या आधारे निवड समिती उमेदवाराची निवड करील. आवश्यकता भासल्यास निवडसूचीमधील उमेदवाराची मुलाखत निवड समितीचे सदस्य घेतील.

ग) राज्य शासनाच्या अधिकारी / कर्मचारी माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाचा ई-गव्ह. ०.० हा ऑनलाईन ई-गव्हर्नन्स प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम उत्तीर्ण झाला असल्यास तसेच ई-ऑफिस, ई-टेंडरिंग याचा वापर करत असल्यास आणि ई-गव्हर्नन्स प्रकल्पावर प्रभावीपणे काम करत असल्यास त्याला प्राधान्य देण्यात येईल.

घ) व्हर्च्युअल संवर्गातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या निवडीकरीता ज्या ज्या वेळी रिक्त जागा तयार होईल त्या त्या वेळी माहिती तंत्रज्ञान विभाग वरील पद्धत अंमलात आणेल.

५. माहिती तंत्रज्ञान व्हर्च्युअल संवर्गातील नियुक्तीचा कालावधी:

अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची व्हर्च्युअल संवर्गाकरीता तीन वर्षाकरीता निवड करण्यात येईल. राज्य शासनातील नियुक्त झालेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची पदस्थापना कोठेही असली आणि सेवा कालावधी राज्य शासनाच्या सेवेतील असल्यास वार्षिक पुनर्विलोकन करण्यात येईल. व्हर्च्युअल संवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांची तीन वर्षांची सेवा पूर्ण झाल्यानंतर व्हर्च्युअल संवर्गात पुढील दोन वर्षात त्यांची नियुक्ती करण्यात येणार नाही. (Cooling off Period)

कोणत्याही क्षणी संबंधीत विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव आणि सचिव, माहिती तंत्रज्ञान यांना व्हर्च्युअल संवर्गातील निवड केलेला अधिकारी/कर्मचारी अपेक्षित क्षमतेने काम करीत नाही असे वाटले तर योग्य प्रकारे काम करीत नाही म्हणून व्हर्च्युअल संवर्गातून वगळण्याचे अधिकार त्यांना असतील.

६. प्रशिक्षण:

६.१ पदाधिष्ठित प्रशिक्षण: (Induction Training)

अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची व्हर्च्युअल संवर्गासाठी निवड झाल्यानंतर त्याच्या जबाबदारीनुसार त्याला तयार करण्याकरिता माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाकडून व्यापक प्रशिक्षण देण्यात येईल.

६.२ उजळणी प्रशिक्षण: (Refresher Training)

पदाधिष्ठित प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाकडून, वेळोवेळी अधिकारी कर्मचाऱ्याला प्रशिक्षण घ्यावे लागेल/पूरक प्रशिक्षण कोर्स आणि अर्हता प्राप्त करावी लागेल.

६.३ प्रशिक्षणामध्ये अंतर्भूत अभ्यासक्रम:

(क) ई-गव्हर्नन्सच्या मुलभूत संकल्पना आणि कल्पना.

(ख) राज्यात ई-गव्हर्नन्स धोरण राबविण्यासाठी तयार करण्यात आलेले मुख्य धोरण, नियम, मार्गदर्शक तत्वे, शासन निर्णय, प्रमाणके वगैरे.

(ग) डेटा सेटर, सीएससी, संग्राम केंद्र, स्वॅन (SWAN) याचा अभ्यास अंतर्भूत असलेला ई-गव्हर्नन्सचा पायाभूत अभ्यासक्रम आणि राज्यभरात राबविण्यात येणारे ई-टेंडरिंग, ई-ऑफिस, एसएमएस गेटवे, पेमेंट गेटवे आणि अशाच स्वरूपाचे प्रकल्प.

(घ) ई-गव्हर्नन्सबाबतचे राज्य शासनाच्या विविध विभागाकडून जिल्ह्यांकडून आणि राज्याच्या इतर संस्थांकडून हाती घेतलेले विविध उपक्रम यांचा अभ्यास.

(ङ) संग्राम केंद्र, सीएससी केंद्र, प्रकल्प स्थळे यांना क्षेत्रीय भेटी.

(च) ई-गव्हर्नन्स प्रकल्पामधील राबविण्यात येणाऱ्या उत्कृष्ट कार्यपद्धतींचा अभ्यास करण्यासाठी देशांतर्गत किंवा परदेशातील प्रवासाच्या संधी.

७. वेतन आणि प्रोत्साहन:

७.१ व्हर्च्युअल संवर्गातील निवड झालेल्या अधिकारी कर्मचाऱ्याचे वेतन, रजा, निवृत्तीवेतन आणि अन्य बाबी अधिकारी/कर्मचारी राज्य शासनाच्या सेवेतील ज्या पदावर नियुक्त करण्यात आले असतील त्या पदानुसार राहतील.

७.२ तथापि, व्हर्च्युअल संवर्गातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना उत्तेजन देण्यासाठी निवड झालेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्याला त्याच्या मूळ वेतनाच्या (Basic Pay) १०% (यामध्ये ग्रेड पे, प्रवासभत्ता, महागाई भत्ता आणि इतर भत्ते यांचा समावेश असणार नाही.) अतिरिक्त समुपदेशन/प्रशिक्षण भत्ता देय राहील. वार्षिक आढाव्यानंतर तो पुढे चालू ठेवण्यात येईल किंवा पुढील दोन वर्षांकरिता २०% पर्यंत वाढविण्यात येईल. मिशन लीडर यांच्याकरिता हा भत्ता मूळ वेतनाच्या कमाल ३०% पर्यंत राहिल. (मिशन लीडरच्या संबंधातील कलम १० कृपया पहावे.)

७.३ अतिरिक्त भत्ता संबंधित अधिकारी / कर्मचाऱ्याच्या मूळ विभागाकडून अर्थसंकल्पीय वेतनातून देण्यात येईल. ही रक्कम अतिरिक्त भत्ता समजली जाईल. ही रक्कम इतर कोणत्याही भत्त्याची परिगणना करण्यासाठी मूळ वेतन समजण्यात येणार नाही.

७.४ व्हर्च्युअल संवर्गामध्ये नवीन अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना येण्यास उत्तेजन देण्याकरिता दरवर्षी व्हर्च्युअल संवर्गाचा काटेकोरपणे आढावा घेण्यात येईल. दरवर्षी व्हर्च्युअल संवर्गातील १/३ अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना आळीपाळीने काढण्यात येईल. तथापि, स्थिरता राहण्याच्या दृष्टीने व्हर्च्युअल संवर्ग धोरण राबविण्यासाठी पहिल्या दोन वर्षांकरिता आळीपाळीने बदलण्याची प्रक्रिया वाजवीपेक्षा संथ ठेवण्यात येईल आणि ही पद्धत फक्त अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना वगळण्यापुरती अथवा बदली करण्यापुरती मर्यादित ठेवण्यात येईल.

७.५ प्रत्येक विभागाला ई-गव्हर्नन्स प्रॅक्टीशनर आणि चॅम्पीयन यांची आवश्यकता असल्याने व्हर्च्युअल संवर्गातील अधिकार्याची बदली झाली अथवा पदोन्नती झाल्यास सर्वसाधारणपणे त्याला व्हर्च्युअल संवर्गामध्ये ठेवण्यासाठी प्रयत्न केले जातील.

८. प्रतिवेदनाचे स्वरूप :

मंत्रालयातील व्हर्चुअल संवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांचे गोपनीय अहवालासंबंधित टिप्पणी सचिव, माहिती तंत्रज्ञान संबंधित विभागाच्या सचिवांना पाठवतील. अवर सचिव पेक्षा खालील दर्जाच्या अधिकाऱ्यासंबंधी अशी टिप्पणी संचालक, माहिती तंत्रज्ञान पाठवतील.

९. भूमिका आणि जबाबदाऱ्या:

९.१ व्हर्चुअल संवर्गातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची भूमिका आणि जबाबदाऱ्या या सध्याच्या पदाच्या जबाबदाऱ्या सांभाळून पार पाडावयाच्या आहेत. व्हर्चुअल संवर्गातील अधिकारी आणि कर्मचारी आपल्या सध्याच्या जबाबदाऱ्या सांभाळून व्हर्चुअल संवर्गामधील अतिरिक्त काम पाहतील. (In addition to existing responsibilities)

९.२ व्हर्चुअल संवर्गामध्ये निवड झालेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची खालीलप्रमाणे भूमिका राहिल.

(क) सह सचिव आणि उपसचिव हे ई-गव्हर्नन्स चॅम्पीयन म्हणून काम पाहतील आणि त्यांच्या संबंधित विभागातील ई-गव्हर्नन्स उपक्रमांना मार्गदर्शक आणि पुढाकार घेतील.

(ख) अवर सचिव, कक्ष अधिकारी, सहायक आणि लिपिक हे संबंधित विभागातील ई-गव्हर्नन्सच्या कार्यान्वयनासाठी जबाबदार असतील.

९.३ व्हर्चुअल संवर्गातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या खालीलप्रमाणे जबाबदाऱ्या असतील:-

(क) विभागामध्ये ई-गव्हर्नन्स उपक्रमाची संकल्पना राबविणे आणि त्याची अंमलबजावणी करणे.

(ख) विभागामध्ये राबविण्यात येणाऱ्या ई-गव्हर्नन्स प्रकल्पांमध्ये शासनाचे धोरण, प्रमाणक, नियम, शासन निर्णय यांचे अनुकरण करण्याबाबत सुनिश्चित करणे.

(ग) विभागाच्या अर्थसंकल्पाच्या ०.५% रक्कम ई-गव्हर्नन्स प्रकल्पासाठी प्रभावीपणे वापरण्याबाबत सुनिश्चित करणे.

(घ) विभागात ई-गव्हर्नन्स प्रकल्प यशस्वीपणे राबविण्यासाठी क्षमता विकसित करणे.

(ङ) विभागामध्ये साधारण पायाभूत प्रकल्प म्हणजे एसडीसी, सीएससी, स्वेन तसेच ई-टेंडरिंग, ई-ऑफिस यासारखे सर्वसाधारण ॲप्लीकेशन्स यांचा ई-गव्हर्नन्स उपक्रमात वापर करण्यास उत्तेजन देणे.

(च) जिल्हा आणि राज्यभर आयसीटी सोल्यूशन्सचा पुन्हा वापर करण्यास उत्तेजन देणे.

(छ) विभागातील ॲप्लीकेशन्सची आधारशी जोडणी करणे.

१०. मिशन मोड प्रकल्पाकरिता खास अधिकाऱ्याची नियुक्ती:

रु.५० कोटी पेक्षा अधिक किंमतीच्या प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी आणि संनियंत्रणासाठी पूर्णवेळ खास मिशन लीडर नियुक्त करण्यात यावा. हा खास अधिकारी ई-गव्हर्नन्स मिशनमोड प्रोजेक्टच्या फक्त अंमलबजावणीकरिता काम करील. हा अधिकारी महाराष्ट्र व्हर्च्युअल माहिती तंत्रज्ञान संवर्गाचा भाग असेल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०७१०१३५६३२९६११ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेश अग्रवाल)
सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
३. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,
४. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
५. सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
६. प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने),
७. प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने),
८. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग (पत्राने),
९. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने),
१०. सचिव, महाराष्ट्र विधानसभा, मुंबई (पत्राने),
११. सचिव, महाराष्ट्र विधान परिषद, मुंबई (पत्राने),
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
१३. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा), मुंबई
१४. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर
१५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परीक्षा), नागपूर
१६. अधिदान व लेख अधिकारी, मुंबई,
१७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,

१८. मुख लेखा परीक्षक (निवासी लेखे), कोकण भवन, नवी मुंबई,
१९. सर्व विभागीय आयुक्त,
२०. सर्व जिल्हाधिकारी,
२१. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
२२. सा.प्र.वि. कार्यासन-३९
२३. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
२४. निरनिराळ्या मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख